SN – 139

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, November/December 2017
(Repeaters) (2012-13 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Abhijñāna Shakuntalam (I – IV Acts) and History of Sanskrit Drama

Time : 3 Hours | Max. Marks : 100

Instruction : *Answer in* ***Sanskrit/Kannada/English.***

I. विषयद्वयमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत । **(2×12=24)**

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ **ಎರಡು** ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following :

BMSCW

1) शकुन्तलायाः पात्रचित्रणम् ।

ಶಕುಂತಲೆಯ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ.

Sketch the character of Shakuntala.

2) 'अभिज्ञान शाकुन्तलम्' नाटकस्य प्रथमाङ्कस्य महत्वं विवृणुत ।

'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ' ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೇ ಅಂಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the importance of the first act of Abhijñana Shākuntalam.

3) 'अभिज्ञान शाकुन्तलम्' नाटकस्य तृतीयाङ्कम् विमृशत ।

'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ' ನಾಟಕದ ಮೂರನೇ ಅಂಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ.

Critically appreciate the third act of Abhijñana Shākuntalam.

II. **चतुर्णां** भाषान्तरं कृत्वा भावार्थं विवृणुत । **(4×6=24)**

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Translate and explain **any four** of the following verses.

1) शान्तमिदमाश्रमपदं स्फुरति च बाहुः कुतः फलमिहास्य ।
अथवा भवितव्यानां द्वाराणि भवन्ति सर्वत्र ।।

2) कः पौरवे वसुमतीं शासति शासितरि दुर्विनीतानाम् ।
अयमाचरत्यविनयं मुग्धासु तपस्विकन्यासु ।।

P.T.O.

3) दर्भाङ्कुरेण चरण: क्षत इत्यकाण्डे
तन्वी स्थिता कतिचिदेव पदानि गत्वा ।
आसीद्विवृत्तवदना च विमोचयन्ती
शाखासु वल्कलमसक्तमपि द्रुमाणाम् ।।

4) विचिन्तयन्ती यमनन्यमनसा
तपोधनं वेत्सि न मामुपस्थितम् ।
स्मरिष्यति त्वां न स बोधितोऽपि सन्
कथां प्रमत्त: प्रथमं कृतामिव ।।

5) संकल्पितं प्रथममेव मया तवार्थे
भर्तारमात्मसदृशं सुकृतैर्गता त्वम् ।
चूतेन संश्रितवती नवमालिकेय –
मस्यामहं त्वयि च सम्प्रति वीतचिन्त: ।।

BMSCW

6) अर्थो हि कन्या परकीय एव
तामद्य सम्प्रेष्य परिग्रहीतु: ।
जातो ममायं विशद: प्रकामं
प्रत्यर्पितन्यास इवान्तरात्मा ।।

III. **एकस्य** भाषान्तरं कुरुत । **(1×10=10)**

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ:

Translate **any one** of the following :

1) राजा – (शकुन्तलामुपेत्य) अपि तपो वर्धते ।
(शकुन्तला ससाध्वसावनतमुखी तिष्ठति)
अनसूया – (राजानं प्रति) इदानीमतिथिविशेष लाभेन ।
प्रियंवदा – स्वागतं आर्यस्य ।
अनसूया – हला शकुन्तले, गच्छ त्वम् । उटजात् फलमिश्रमर्घ्य–मुपहर । इदमपि पादोदकं भवति ।
प्रियंवदा – तेन हि अस्यां तावत् प्रच्छायशीतलायां
सप्तवर्णवेदिकायां मुहूर्तमुपविश्यार्य: परिश्रमं अपनयतु ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

2) विदूषकः – भो ग्रहीतपाथेयो भव । कृतं त्वयोपवनं तपोवनमिति तर्कयामि ।

राजा – सखे, चिन्तय तावत् केनापदेशेन पुनराश्रमपदं गच्छामः ।

विदूषकः – (चिन्तयित्वा) भो कोऽन्यः उपायः ।

ननु भवान् राजा ।

राजा – ततः किं ?

विदूषकः – नीवारषड्भागं तावत् तापसा उपहरन्त्विति ।

IV. **त्रयाणां** वाक्यानां संदर्भं विवृणुत । **(3×4=12)**

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to the context **any three** of the following :

BMSCW

1) विनीतवेषेण प्रवेष्टव्यानि तपोवनानि नाम ।

2) किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् ।

3) सनाथ इदानीं धर्मचारिणः ।

4) देव, प्रलपत्येष वैधेयः ।

5) अवधीरण भीरुकं पुनर्वेपते मे हृदयम् ।

6) वनौकसोऽपि सन्तो लौकिकज्ञा वयम् ।

V. **द्वयोः** लघुटिप्पणी लिखत ।

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following : **(2×5=10)**

1) सूत्रधारः ।

2) दुष्यन्तः ।

3) वनज्योत्स्ना ।

4) कण्व महर्षिः ।

VI. अ) 'भासनाटकचक्रम् ' अधिकृत्य प्रबन्धमेकं विरचयत । (1×10=10)

'ಭಾಸನಾಟಕ ಚಕ್ರ'ವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ.

Write an essay on the play-series of poet Bhāsa.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

संस्कृत नाटकानां विशिष्ठता: ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು.

The special features of Sanskrit Dramas.

आ) द्वयो: लघुटिप्पणी लिखत । (2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘುಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) भासनाटकचक्रम् ।

2) भवभूति: ।

3) विक्रमोर्वशीयम् ।

4) मृच्छकटिकम् ।

BMSCW

____